

TÜBİTAK

2011-2016 Ulusal Bilim Teknoloji ve Yenilik Stratejisi

Miray KARAKUZU

TÜBİTAK, Bilim Teknoloji ve Yenilik Politikaları Dairesi

7 Haziran 2011, Bilkent Üniversitesi

Türkiye Bilim Teknoloji ve Yenilik Sistemi

BTYK

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu

*Not: Bilim ve Teknoloji Politikaları Uygulama Planı 2005-2010
2005/10 no.lu BTYK kararının gelişmeleri kapsamında izlenmiştir.

Uzun vadeli hedeflerin
kararlaştırılması

İlgili kurumların
görevlendirilmesi ve/veya
komitelerin kurulması

Gelişmelerin
izlenmesi*

Politika
Oluşturma

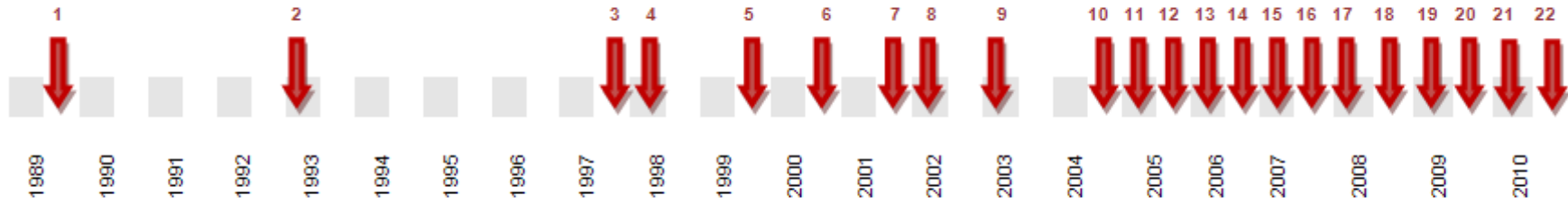
BTYK Yönetişi

Politika
Uygulama

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu

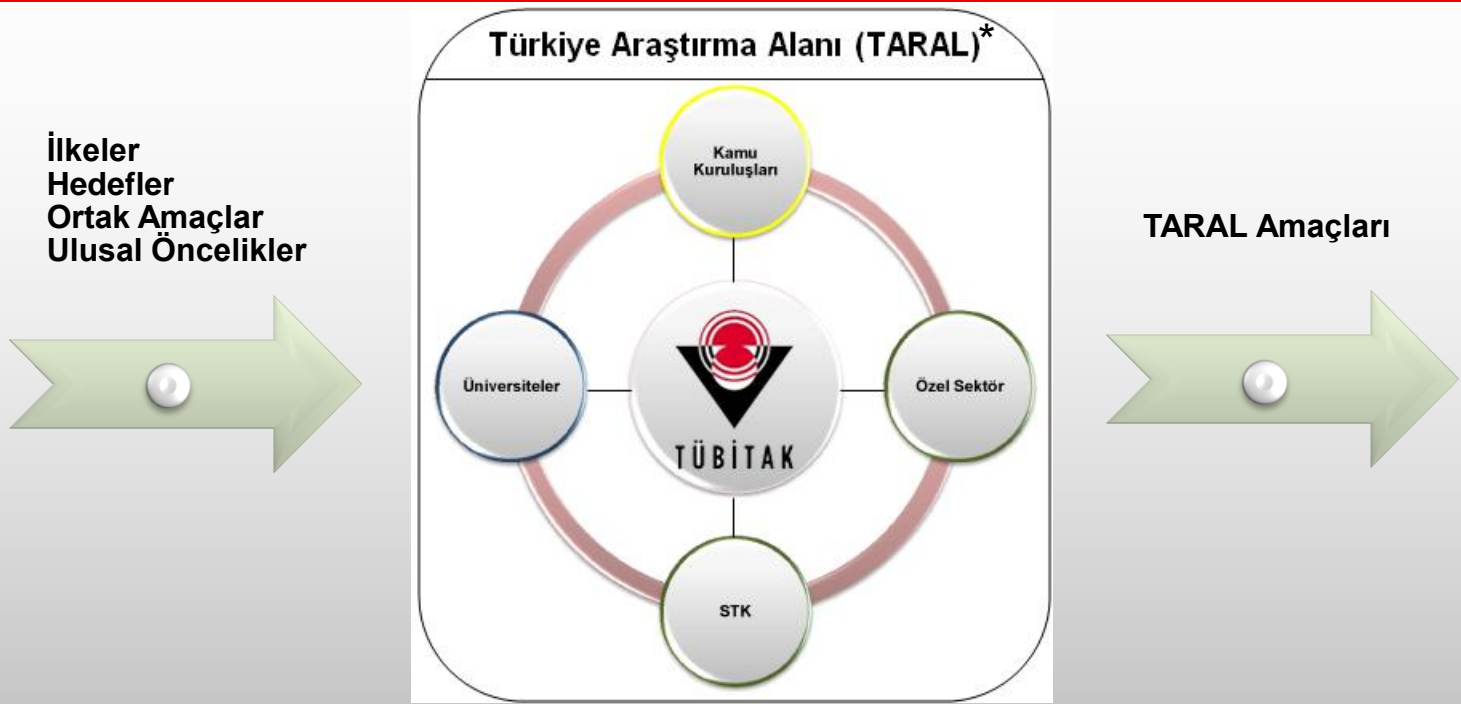
- 10. BTYK'da ülkemizde BTY alanında acil bir sıçrama ihtiyacı olduğu hususunda mutabakat sağlandı.
- BTYK, Eylül 2004'den beri Sn. Başbakanımızın başkanlığında, yılda iki kez düzenli olarak toplanmaya devam etti.*

**2004-2010 döneminde, BTYK 13 defa toplandı.
33 karar alındı. 25 karar sonuçlandırıldı.
8 karar ile ilgili çalışmalar devam ediyor.**

*10. BTYK, 2004/2 no.lu karar

Türkiye Araştırma Alanı*

1

• Ülkemiz insanının **yaşam kalitesini** yükseltmek;

2

• Toplumsal sorunlara **çözüm bulmak**;

3

• Ülkemizin **rekabet gücünü** artırmak;

4

• **Bilim ve teknoloji kültürünü** topluma mal etmek ve yaygınlaştırmak.

Bilim Teknoloji Politikaları – Uygulama Planı (2005-2010)

1

• Bilim ve Teknoloji farkındalığının ve kültürünün geliştirilmesi

2

• Bilim insanı yetiştirilmesi ve geliştirilmesi

3

• Sonuç odaklı ve kaliteli araştırmaların desteklenmesi

4

• Ulusal Bilim ve Teknoloji yönetiminin etkinleştirilmesi

5

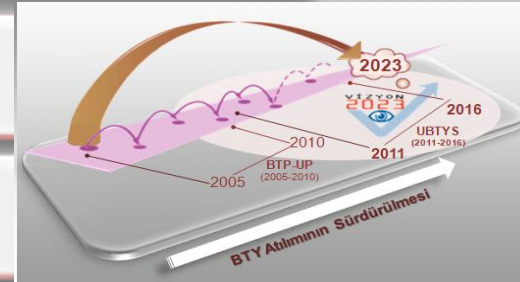
• Özel sektörün Bilim ve Teknoloji performansının güçlendirilmesi

6

• Araştırma ortamının ve altyapısının geliştirilmesi

7

• Ulusal ve uluslararası bağlantıların etkinleştirilmesi

Somut Hedefler (2013)*

Ortak Ulusal Vizyon ve Mutabakat

Ar-Ge Harcamasının GSYİH'a Oranı

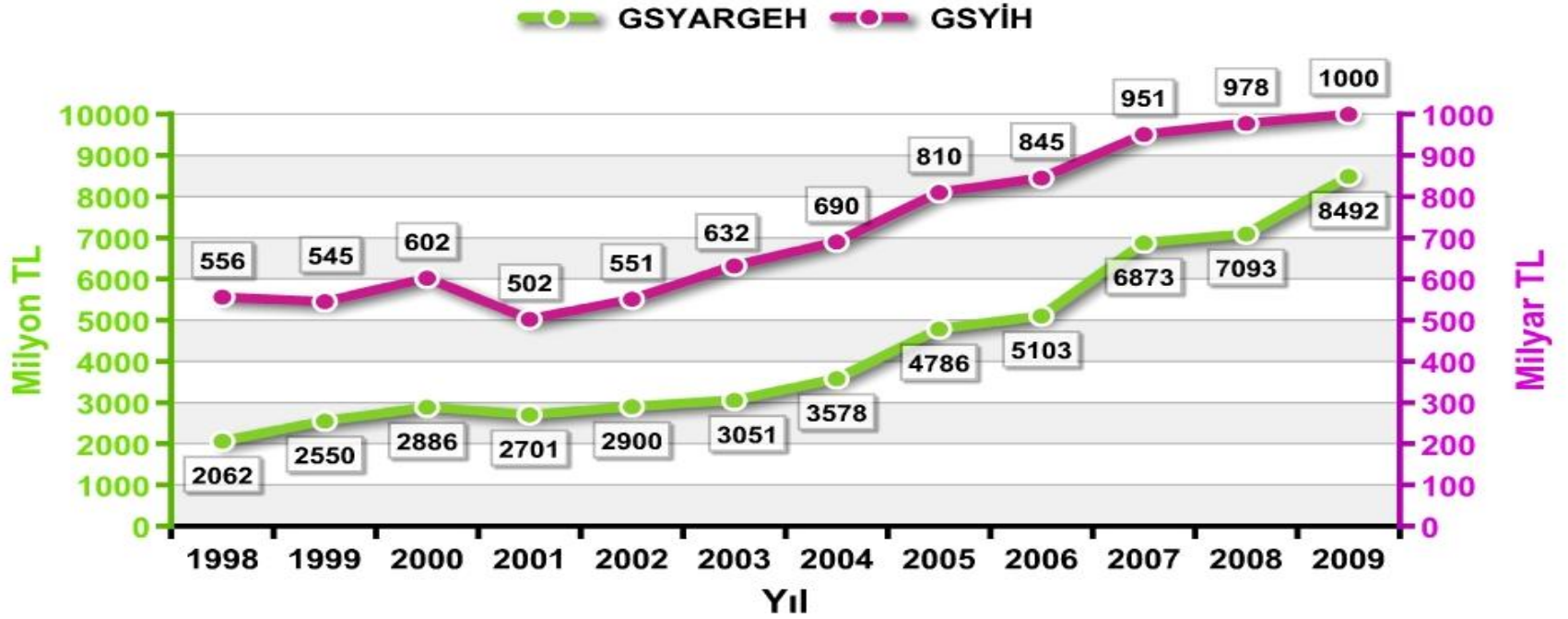
% 2

Temel Amaçlar
Yaşam kalitesi
Sorunların çözümü
Rekabet gücü
Bilim okuryazarlığı

TZE Ar-Ge Personeli
150 000

Ar-Ge'ye olan talep
Ar-Ge'ye Dayalı Kamu Tedariği
Özel Sektör Ar-Ge, Yenilik Faaliyetleri

Ar-Ge Harcamaları*

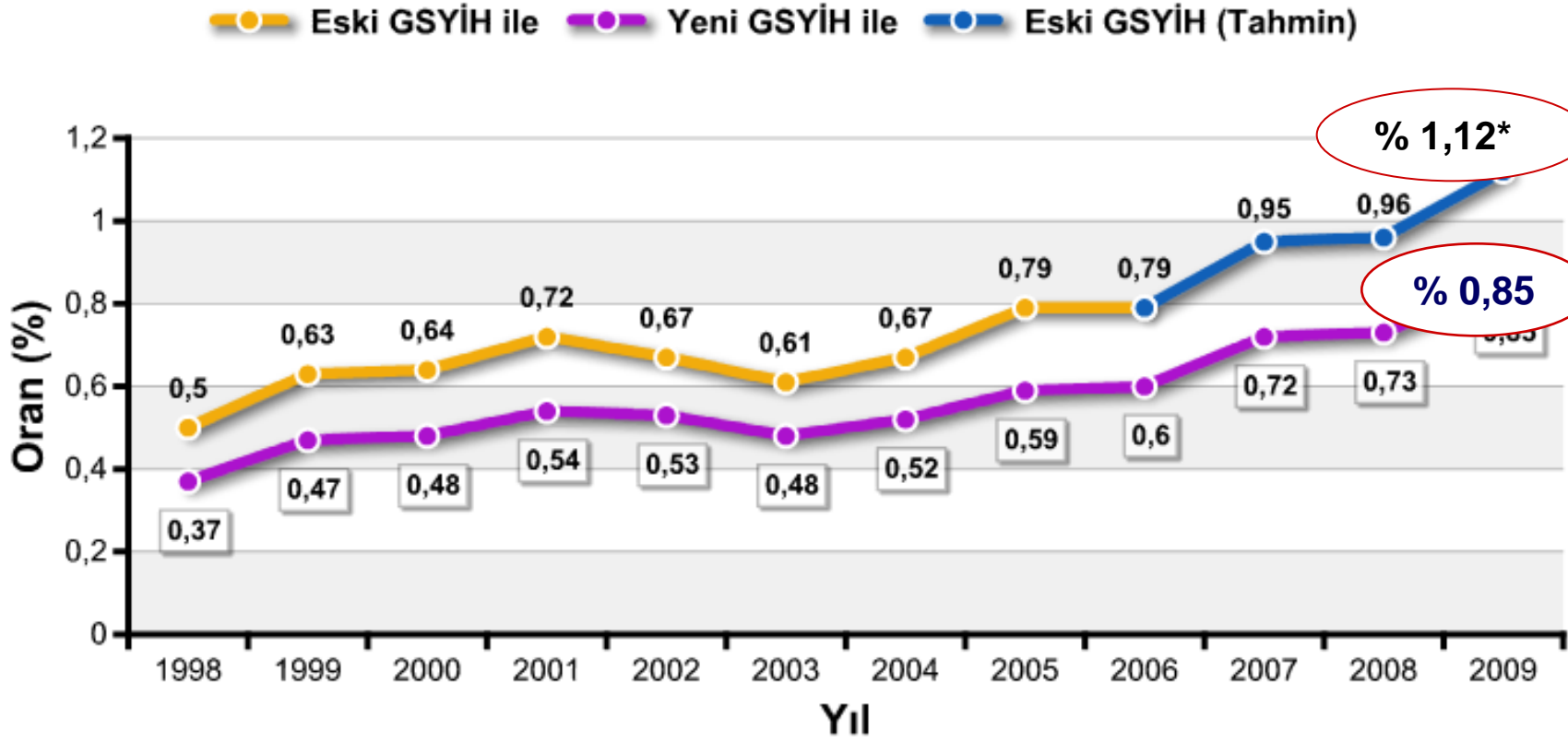

* Kaynak: TÜİK

2003-2009 arasında

Ar-Ge harcaması yaklaşık 3 katına çıktı.

Ar-Ge Harcamasının GSYİH'ye Oranı

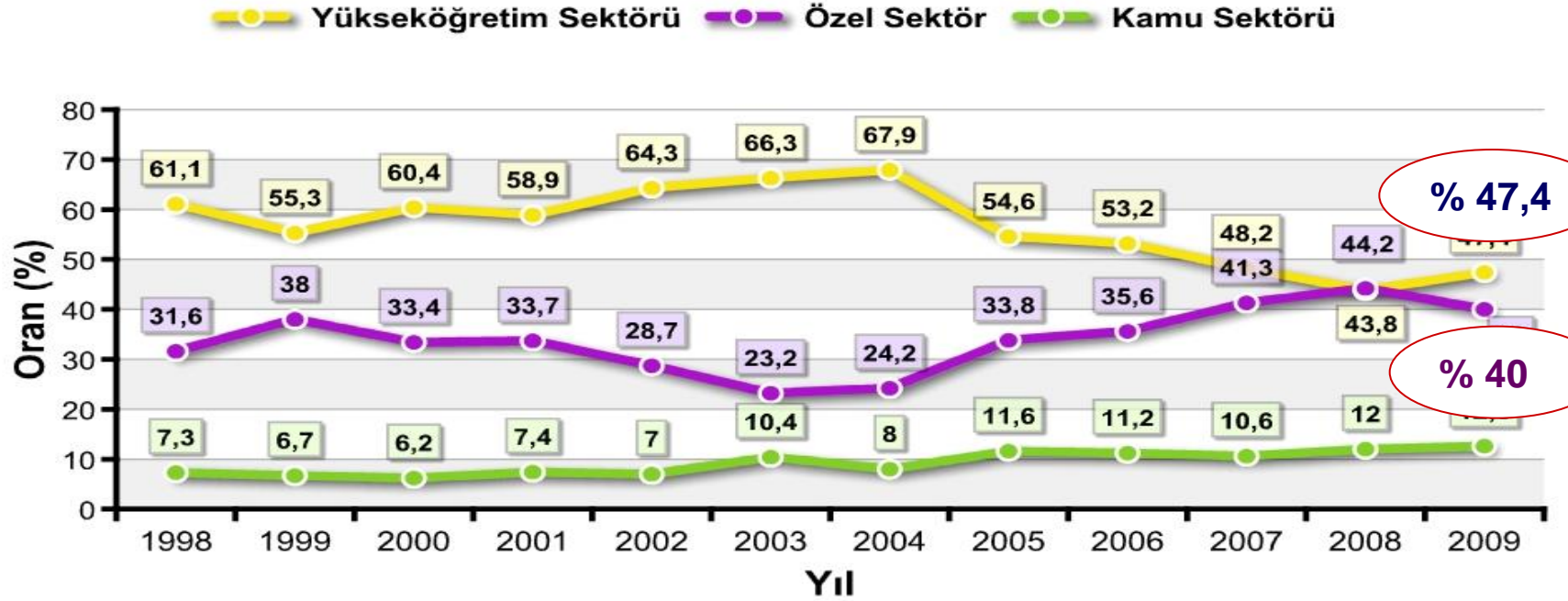

Kaynak: TÜİK

* Eski GSYİH ile hesaplama yöntemiyle tahmini değer

Ar-Ge Harcamalarının Sektörel Dağılımı

Kaynak: TÜİK

Özel Sektör Payı Hedefi (2010): % 50*
Özel Sektör Payı Hedefi (2013): % 60**

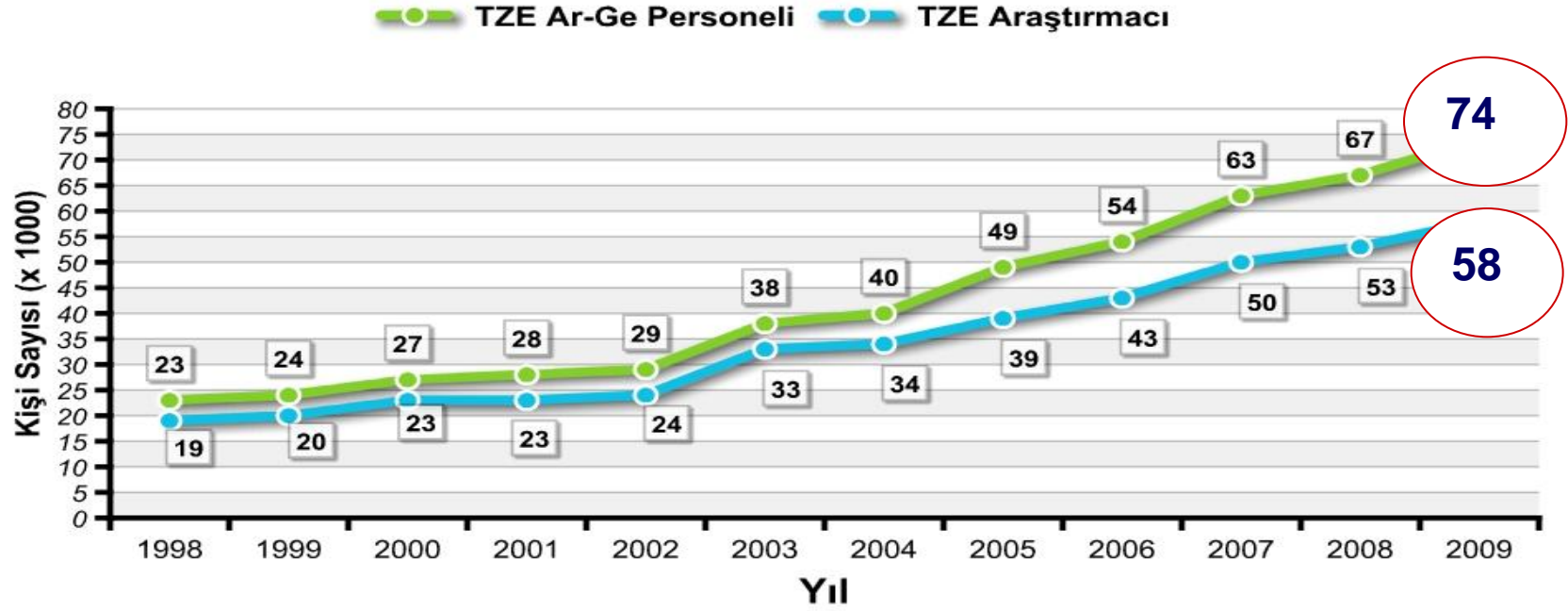
*12. BTYK, 2005/201 no.lu karar

** 2008/102 no.lu karar gerekçesi

TÜİK

TZE Ar-Ge İnsan Gücü

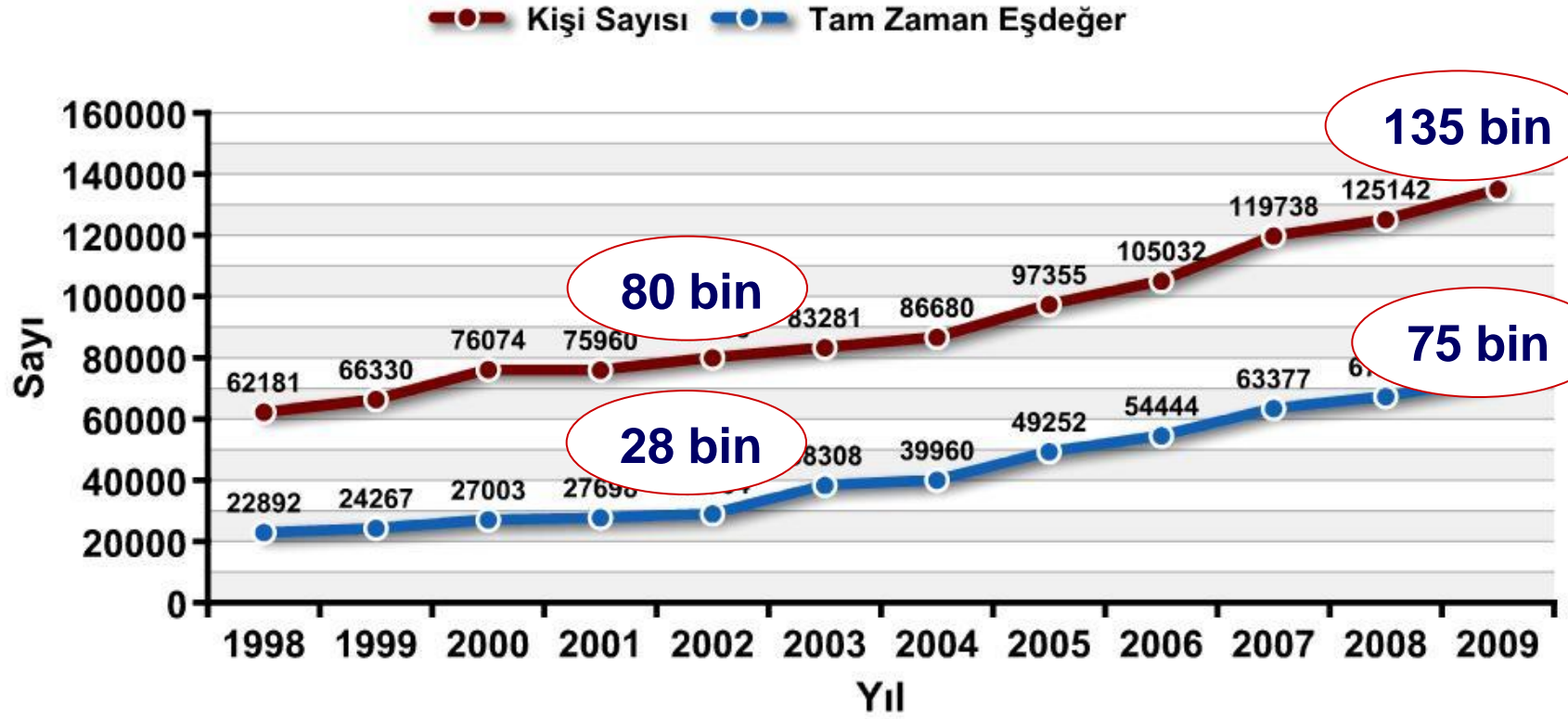

Kaynak: TÜİK

2002-2009 arasında

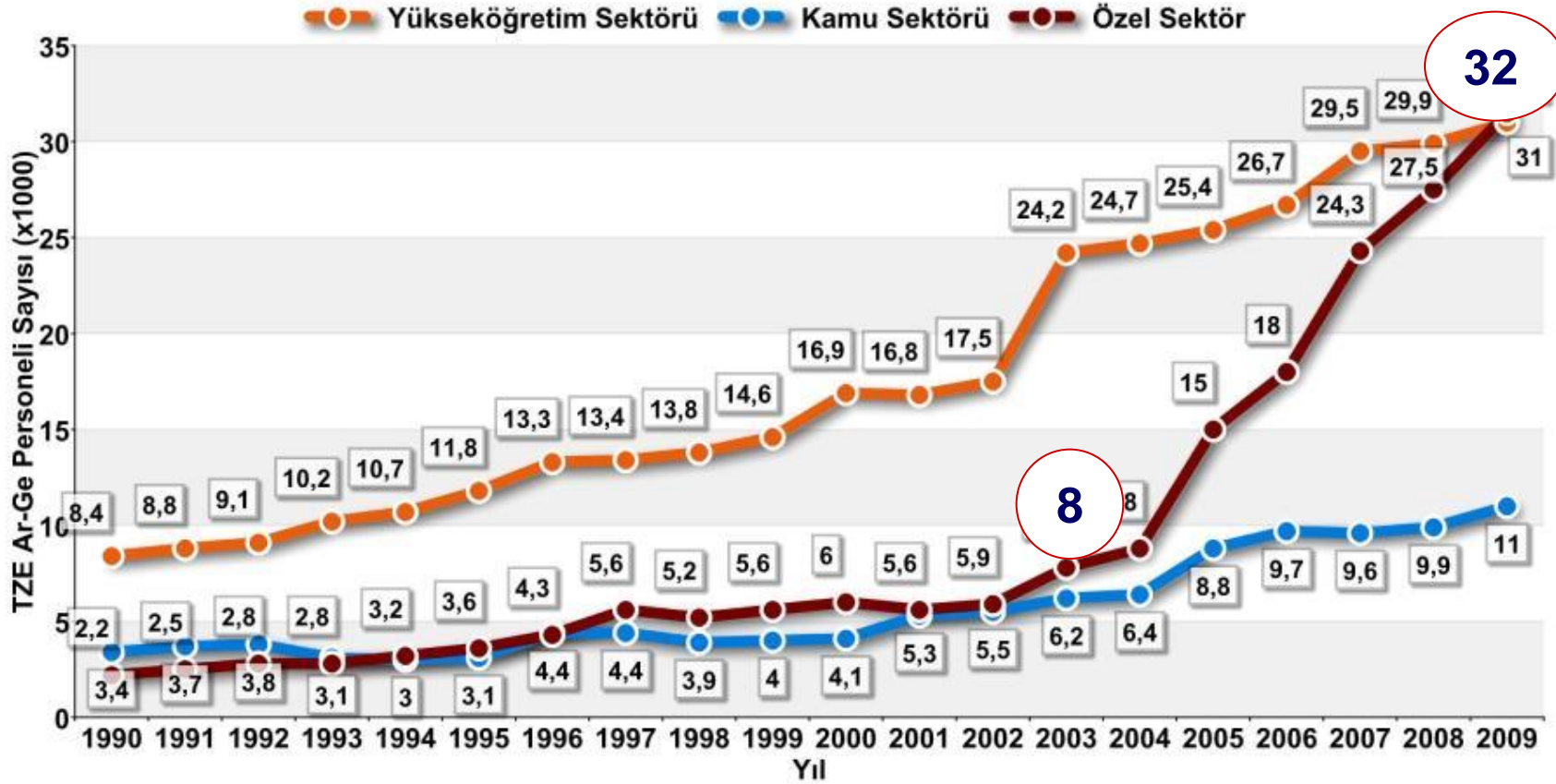
TZE Ar-Ge personeli sayısı 2,6 katına çıktı.

Toplam Ar-Ge Personeli

Kaynak: TÜİK

Ar-Ge Personeli Sektörel Dağılımı

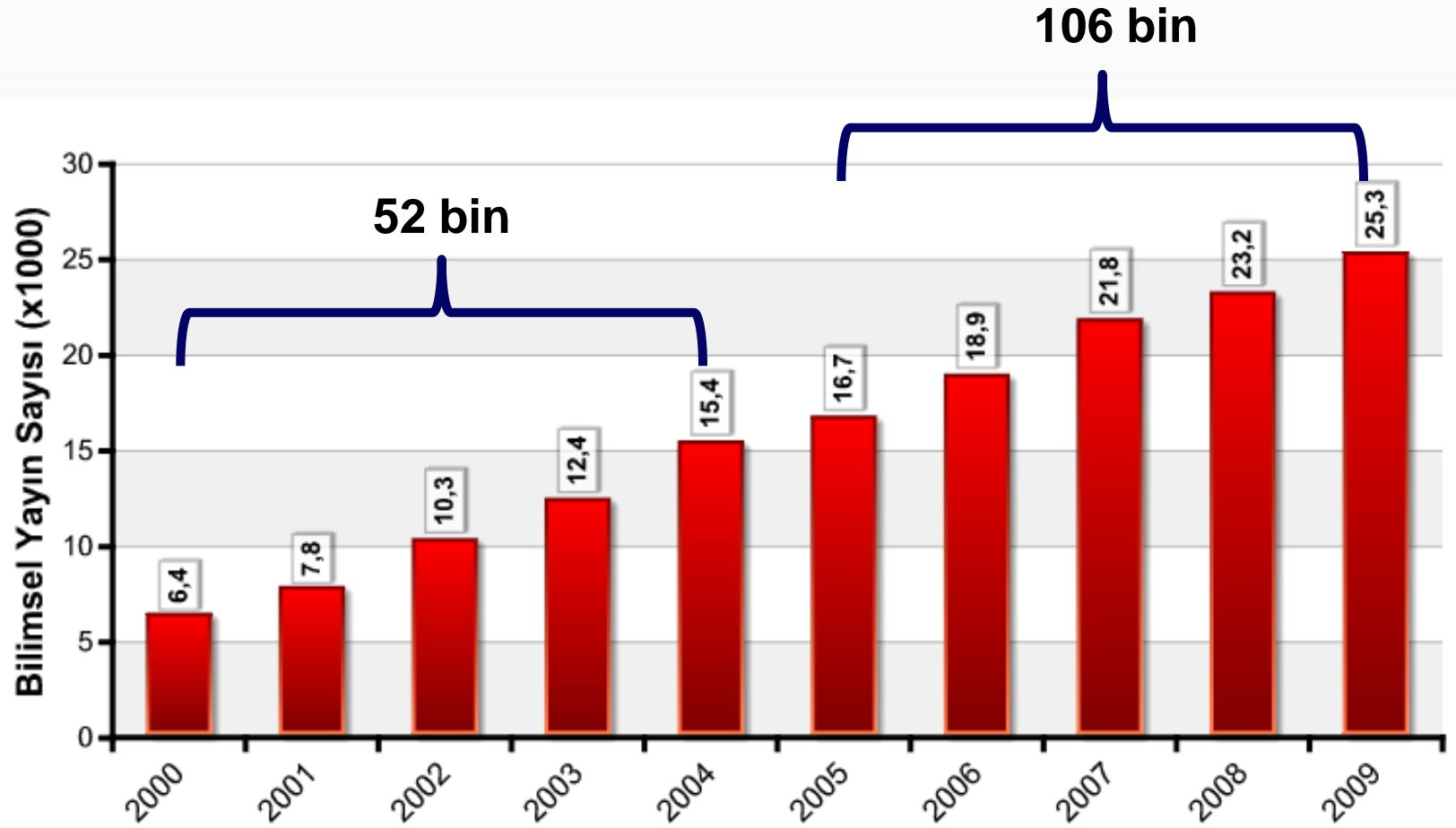

Kaynak: TÜİK, bin TZE Ar-Ge Personeli

2003-2009 arasında

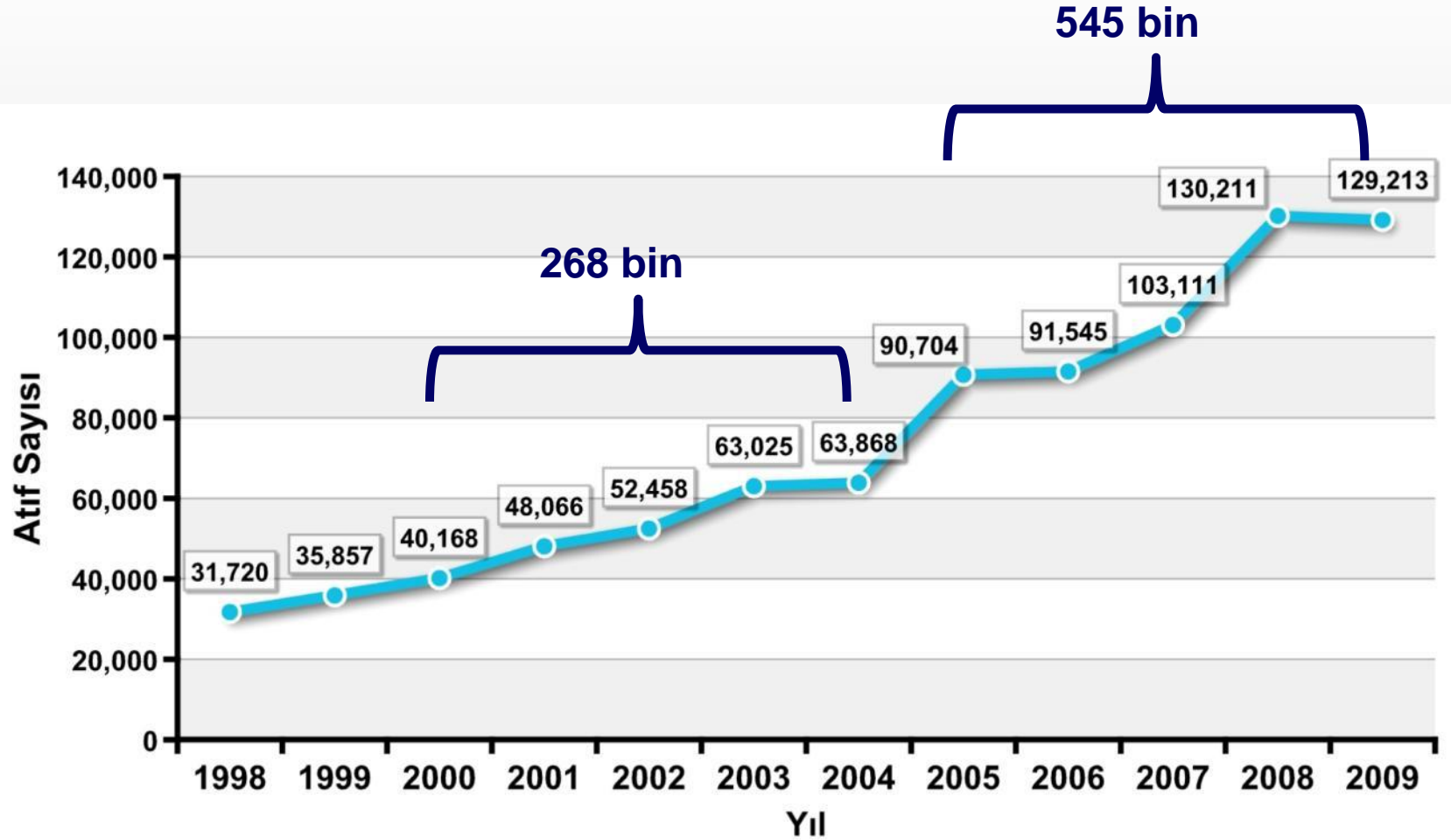
Özel Sektör TZE Ar-Ge Personeli 4 katına çıktı.

Bilimsel Yayınlar

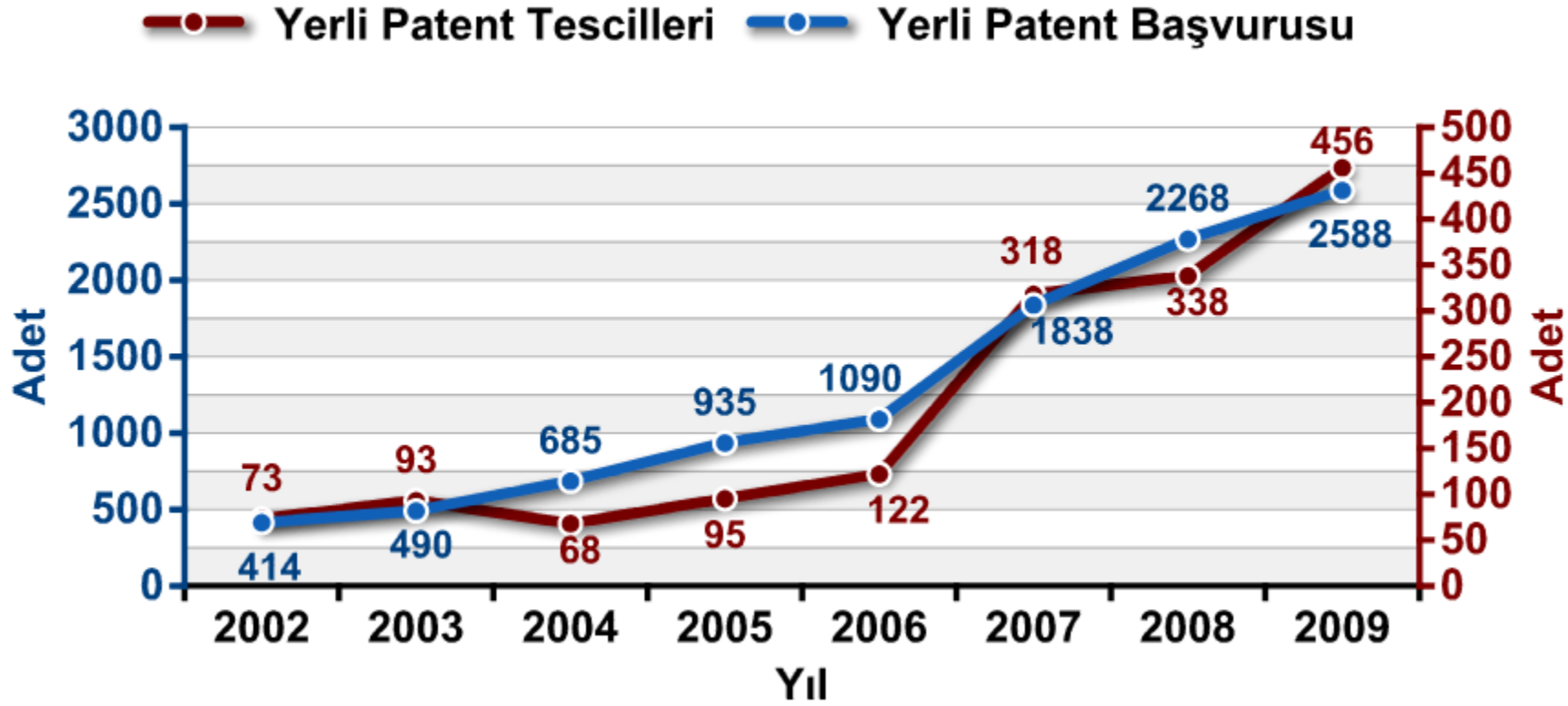
Kaynak: WOS (SCI,SSCI,AHCI), Aralık 2010

Türkiye'nin Bilimsel Atıf Sayısı

Kaynak: WOS (SCI,SSCI,AHCI)

Yerli Patent Başvuru ve Tescilleri

Kaynak: TPE

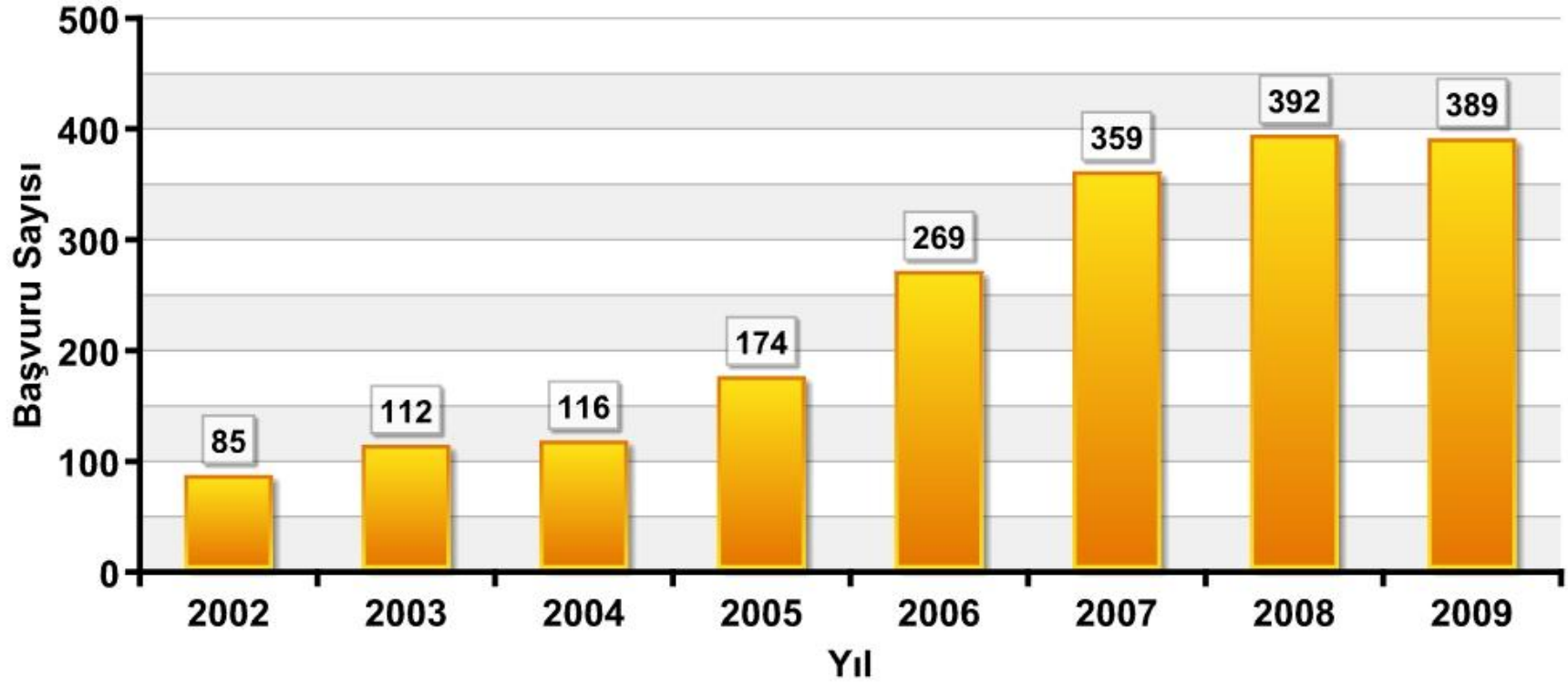
2002-2009 arasında

Patent başvuruları 6,3, tesciller 6,2 katına çıktı.

Türkiye'nin Uluslararası (PCT) Patent Başvuruları

Kaynak: WIPO

AB 28

Gösterge	2003	2008
Ar-Ge Harcaması	12.	9.
TZE Ar-Ge Personeli	13.	9.
TZE Araştırmacı	10.	7.
Bilimsel Yayın Sayısı*	10.	7.
Uluslararası Patent Başvurusu*	16.	13.
Ar-Ge Harcamasının GSYİH'ye Oranı	24.	20.
Kişi Başına Düşen Ar-Ge Harcaması	25.	23.
10 000 Çalışan Başına Düşen Araştırmacı Sayısı	27.	26.
Milyon kişi başına düşen bilimsel yayın sayısı*	25.	25.
Milyon kişi başına düşen uluslararası patent sayısı*	25.	24.

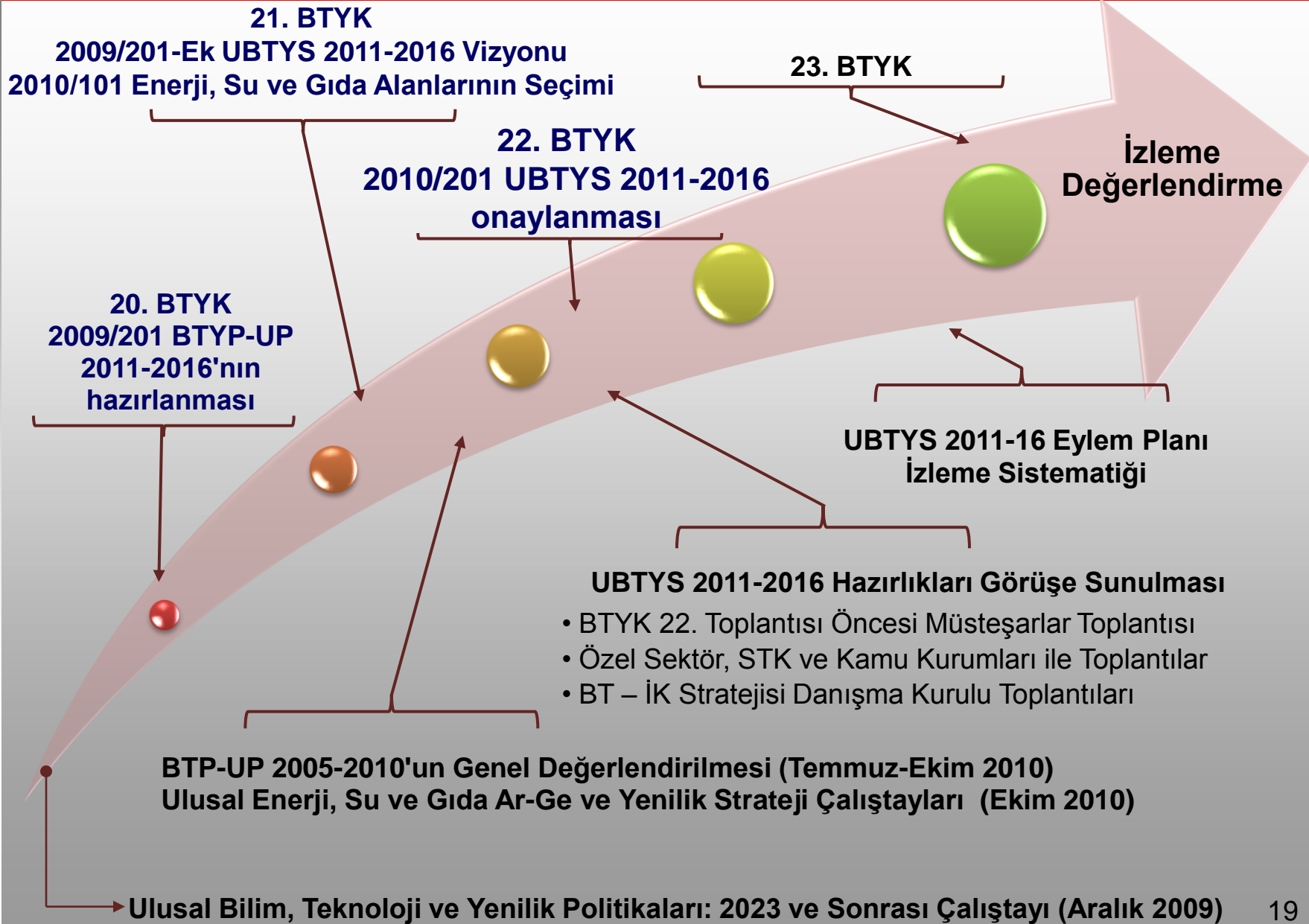
Kaynak: OECD MSTI, UNESCO, TÜİK

*2009 değerleridir.

UBYTS 2011-2016 Vizyonu

“Ürettiği bilgi ve geliştirdiği teknolojileri,
ölke ve insanlığın yararına yenilikçi
ürün, süreç ve hizmetlere
dönüřtürebilen Türkiye.”

UBTYS 2011-2016'nın Hazırlık Süreci

UBTYS 2011-2016 Stratejik Çerçeve

Ar-Ge ve yenilik kapasitemizin **güçlü** olduğu alanlarda **hedef odaklı** yaklaşımlar

Otomotiv

Makine, İmalat

BİT

İvme kazanmamız gereken alanlarda **ihtiyaç** odaklı yaklaşımlar

Savunma

Uzay

Enerji

Su

Gıda

Tabandan yukarı yaklaşımlar (temel, uygulamalı ve **öncül** araştırmalar dahil)

BTY İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi

(BTY insan kaynakları ve toplumun stratejiye yönelik etkinleştirilmesi)

Araştırma Sonuçlarının Ticari Ürün ve Hizmete Dönüşümünün Teşviki

(Araştırma sonuçlarının yeni ürün, süreç ve hizmetlerin ekonomide katma değer yaratması)

Çok Ortaklı ve Çok Disiplinli Ar-Ge İşbirliği Kültürünün Yaygınlaştırılması

(Sistem etkileşimlerinin sektörler ve disiplinler arası yöne çekilmesi)

Ulusal Yenilik Sistemi İçerisindeki KOBİ'lerin Rolünün Güçlendirilmesi

(Daha çok KOBİ'nin Ar-Ge ve yenilik yapanlar halkasına eklenmesi)

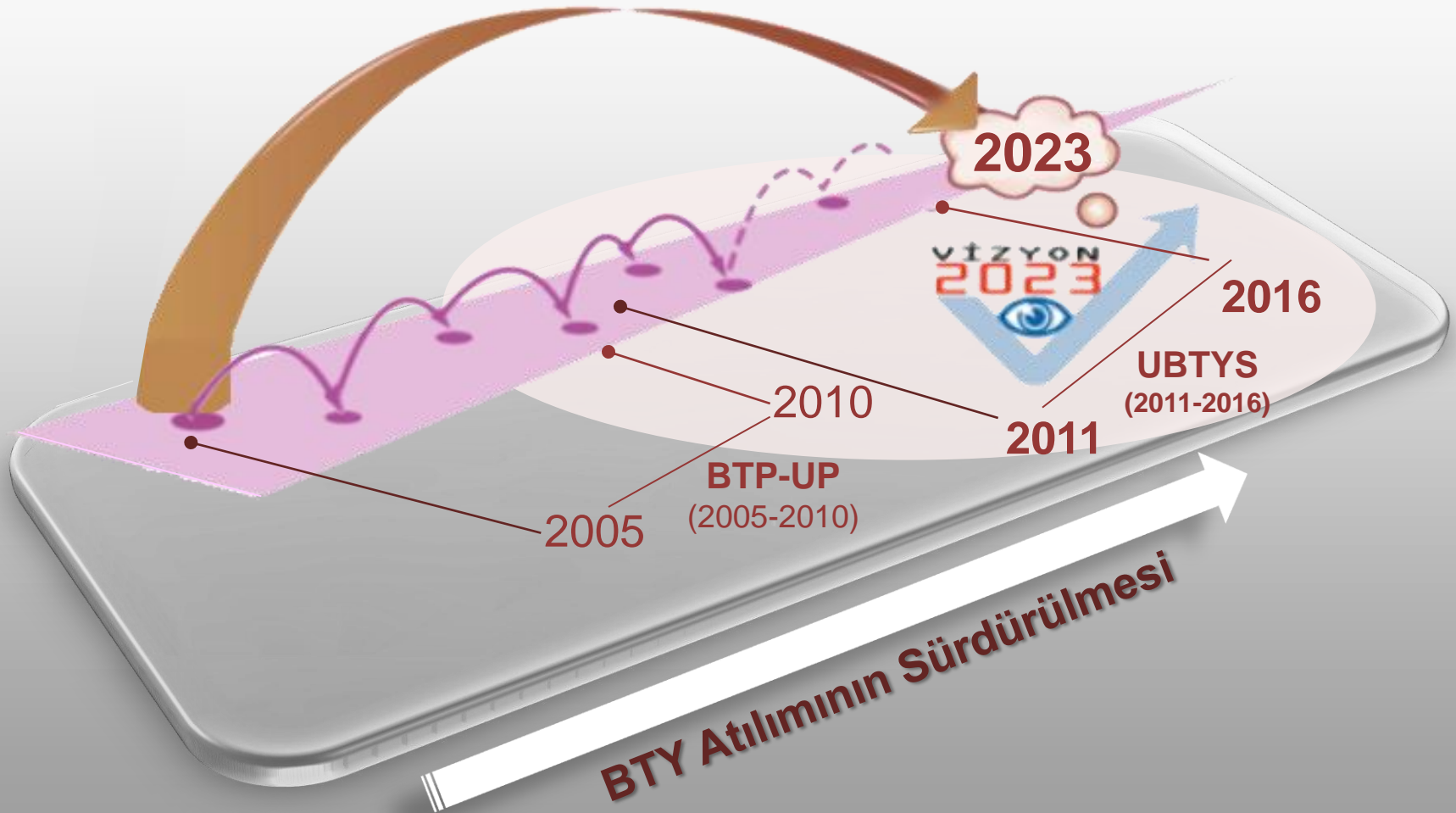
Araştırma Altyapılarının TARAL'ın Bilgi Üretme Gücüne Katkısının Artırılması

(Mevcut ve yeni araştırma altyapılarının stratejik yaklaşıma taban oluşturması)

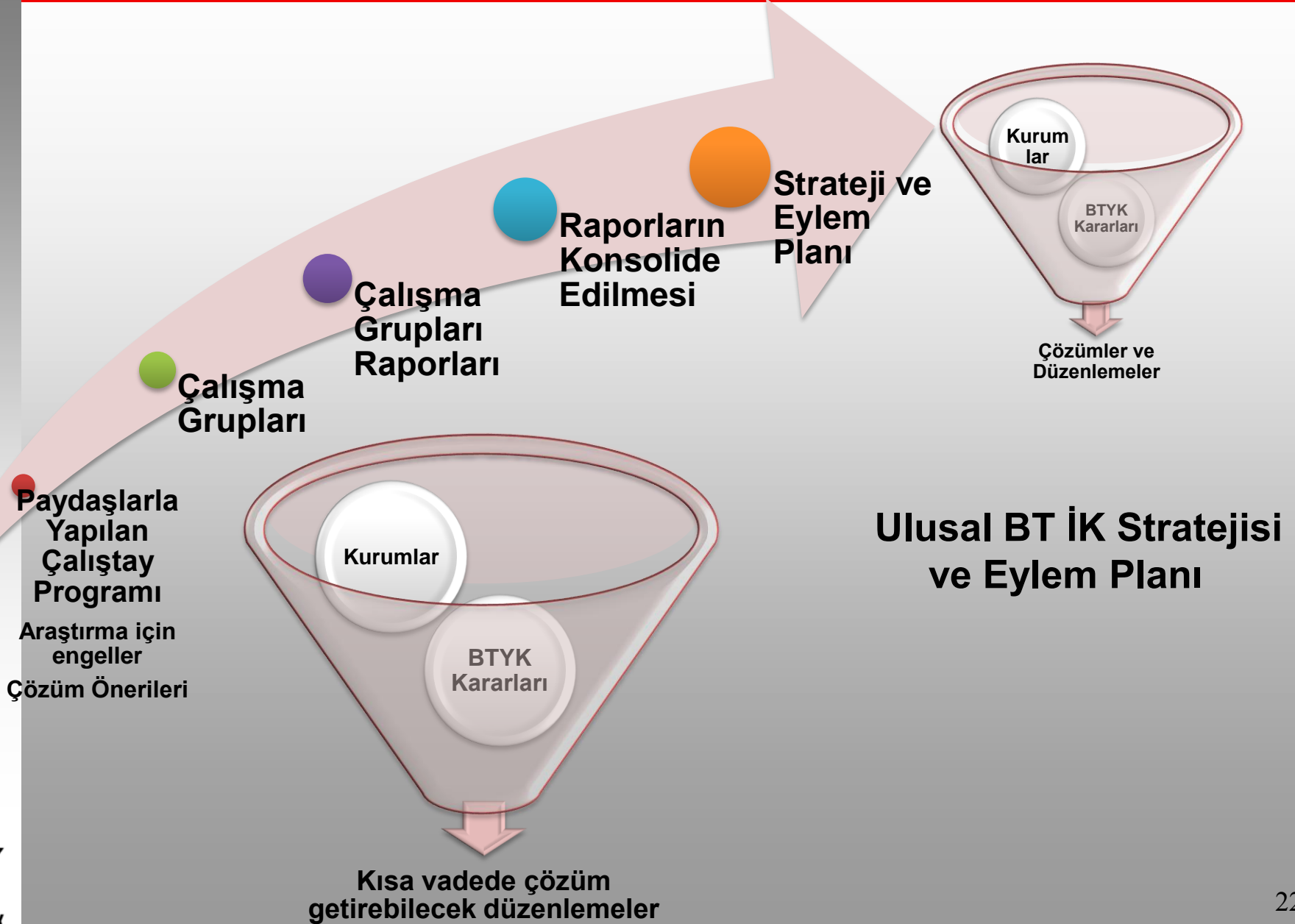
Ülkemizin Çıkarları Doğrultusunda Uluslararası BTY İşbirliklerinin Etkinleştirilmesi

(Uluslararası BTY İşbirliklerinin stratejik yaklaşımı desteklemesi)

BTY Atılımının Sürdürülmesi

Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynağı

Bilim ve Teknoloji İnsan Kaynakları Çalıştayları

Türkiye Araştırma Alanı'nda faaliyet gösteren temel paydaşların temsilcilerinden oluşan toplam 501 bilim insanının katılımı ile Ankara, İstanbul ve Gebze'de 12 çalıştay gerçekleştirildi.

Vizyon

“Uluslararası arenada BT insan gücü açısından, üstün rekabet gücüne sahip, çekim merkezi haline gelmiş Türkiye”

Nicelik

BT-İK sayısını artırmak, sektörel **dağılımını** iyileştirmek

Nitelik

Araştırma kültürü, araştırmacı **yetenek**, deneyimini geliştirmek

Ortam

BT- İK personelinin çalışma **ortamlarını** iyileştirmek

Dolaşım

Araştırmacıların **dolaşımını** artırmak

Kapasite

Ar-Ge personeli istihdam kapasitesini geliştirmek

Enerji, Su ve Gıda Ar-Ge ve Yenilik Stratejileri

Başbakan'ın himayeleri altına aldığı enerji, su ve gıda alanlarında ulusal Ar-Ge ve yenilik stratejilerinin hazırlanması, *BTYK 21. Toplantısı, 2010/101 No.lu karar*

Enerji

“Enerji teknolojileri alanında ürettiği bilgi ve geliştirdiği yenilikçi ürünler ile kaynaklarını etkin kullanan, çevre ve yaşam kalitesinden ödün vermeyen, küresel rekabet gücüne sahip bir Türkiye.”

Su

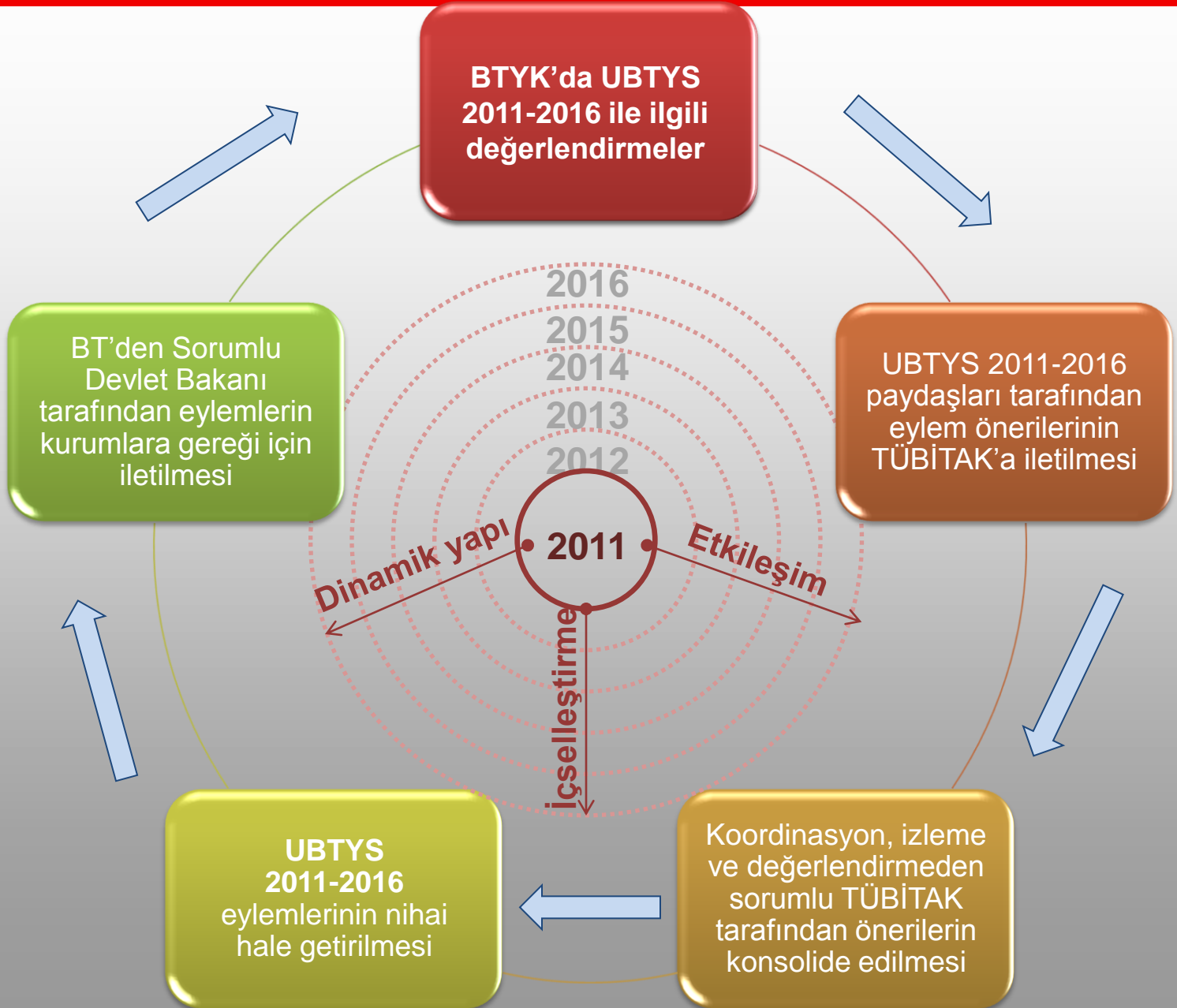
“Su kaynaklarını koruyan, verimli ve sürdürülebilir kullanımı sağlayan, bu sayede her canlının suya erişim hakkını gerçekleştiren, ekosistemlerle uyumlu özgün teknolojiler geliştiren ve bu alanda uluslararası toplumla rekabet edebilen bir Türkiye.”

Gıda

“Gıda üretiminin tüm aşamalarında, çevre dostu teknolojileri kullanan, yüksek katma değeri olan yenilikçi ve markalaşmış gıda üreten bir Türkiye.”

UBTYS 2011-2016 Yönetişim Mekanizması

TÜBİTAK

**<http://www.tubitak.gov.tr/politikalar>
politikalar@tubitak.gov.tr**

Teşekkürler...